

Orzeczenie Trybunału (Szóstej Izby) z dnia 17 września 1998 r.

Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Królestwu Belgii.

Niedopełnienie zobowiązań przez państwo członkowskie - Zamówienia publiczne na roboty budowlane - Dyrektywy 89/440/EEC i 93/37/EEC - Niedopełnienie obowiązku publikacji ogłoszenia o zamówieniu publicznym - Nieuzasadnione zastosowanie procedury negocjacyjnej.

Sprawa C-323/96

Sprawozdania Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości 1998 str. I-5063

Strony

W sprawie C-323/96,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez Hendrika van Liera, radcę prawnego, działającego jako pełnomocnik, prowadzącego działalność w Luksemburgu w biurze Carlosa Gómeza de la Cruz, zarejestrowanego w Wagner Centre, w Kirchbergu, powód,

przeciwko

Królestwu Belgii, reprezentowanemu przez Michela Flamée, członka izby adwokackiej w Brukseli, działającego jako pełnomocnik, prowadzącego działalność w Luksemburgu przy Ambasadzie Belgijskiej, 4 Rue des Girondins, pozwanemu

WNIOSEK o wydanie orzeczenia, że poprzez niedopełnienie obowiązku publikacji ogłoszenia o zamówieniu publicznym w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, dotyczącego zarówno całości projektu budowy siedziby Vlaamse Raad jak i każdego z jego etapów, oraz poprzez niezastosowanie procedur przetargowych określonych w Dyrektywie Rady 89/440/EEC z dnia 18 lipca 1989 r., zmieniającej Dyrektywę 71/305/EEC o koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane (OJ 1989 L 210, p.1) oraz w Dyrektywie Rady 93/37/EEC z dnia 14 czerwca 1993 r. o koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane (Official Journal 1993 L 199, p. 54), a dokładnie poprzez nieuzasadnione udzielenie zamówienia na realizację Etapu nr 4 w procedurze

negocjacyjnej, Królestwo Belgii nie dopełniło swoich obowiązków wynikających z tych dyrektyw, a w szczególności z art. 7 i 11 Dyrektywy 93/37.

TRYBUNAŁ (Szósta Izba)

w składzie: H. Ragnemalm, Prezes Izby, G.F. Mancini, P.J.G. Kapteyn, J.L. Murray oraz K.M. Ioannou (Sędzia-Sprawozdawca), Sędziowie,

Rzecznik Generalny: S. Alber,

Sekretarz: H. von Holstein, Zastępca Sekretarza,

biorąc pod uwagę sprawozdanie z przesłuchania, po wysłuchaniu ustnej argumentacji stron na rozprawie w dniu 5 lutego, podczas której Komisja reprezentowana była przez Henrika van Liera zaś Rząd Belgijski przez Philippe Colle i Katelijne Ronse, z Izby Brukselskiej.

po wysłuchaniu opinii rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 19 marca 1998 r.,

wydaje następujące orzeczenie

Podstawy orzeczenia

Poprzez złożenie wniosku w Sekretariacie Trybunału w dniu 2 października 1996 r. Komisja Wspólnot Europejskich wszczęła postępowanie z Art. 169 Traktatu o EWG o stwierdzenie, że:

- poprzez niedopełnienie obowiązku publikacji ogłoszenia o zamówieniu publicznym w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich (zwanym dalej ?Dz.U.WE?), dotyczącego zarówno całości projektu budowy siedziby Vlaamse Raad jak i każdego z jego etapów, oraz

- poprzez nie zastosowanie procedur udzielania zamówień publicznych, określonych w Dyrektywie Rady 89/440/EEC z dnia 18 lipca 1989 r., zmieniającej Dyrektywę 71/305/EEC dotyczącą koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane (OJ 1989 L 210, p. 1) oraz w Dyrektywie Rady 93/37/EEC z dnia 14 czerwca 1993 r. dotyczącej

koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane (OJ 1993 L 199, p. 54) a w szczególności, poprzez nieuzasadnione udzielenie zamówienia na realizację Etapu nr 4 w procedurze negocjacyjnej,

Królestwo Belgii nie dopełniło swoich obowiązków wynikających z tych dyrektyw, a w szczególności art. 7 i 11 Dyrektywy 93/37.

Fakty

2. Jak wynika z dokumentów złożonych przed Trybunałem, w 1993 r. Vlaamse Raad, Parlament Flamandzki w systemie federacyjnym Belgii, podjął decyzję w sprawie budowy własnej siedziby w Brukseli.

3. Celem budowy nowej siedziby Vlaamse Raad zastosował procedurę ograniczoną, do udziału w której zaproszono 32 wykonawców. Żadne ogłoszenie nie zostało opublikowane w Dz.U. WE, ani dotyczące całości projektu ani żadnego z jego etapów, pomimo tego, że wartość każdego etapu przekraczała próg określony przepisami Wspólnoty.

4. Zamówienie na wykonanie Etapu nr 4 (prace wykończeniowe i instalacje sanitarne) została udzielone w trybie ograniczonej procedury krajowej, która rozpoczęła się 17 lutego 1994 r., bez uprzedniej publikacji ogłoszenia w Dz.U. WE. Po dokonaniu oceny 14 ofert na podstawie kryterium udzielenia zamówienia, jakim była najniższa cena, Régie des Bâtiments wybrało ofertę przedsiębiorstwa, wobec którego w międzyczasie ogłoszono upadłość.

5. Decyzją z dnia 19 maja 1994 r., administracja Vlaamse Raad anulowała procedurę przetargową i zastosowała tryb zamówienia z wolnej ręki, znów bez uprzedniego opublikowania ogłoszenia o przetargu w Dz.U. WE.

Procedura pisemna

6. Teleksem z dnia 17 czerwca 1994 r. Komisja poinformowała władze belgijskie, że procedura zastosowana przez Vlaamse Raad stanowiła wyraźne i oczywiste naruszenie zasad Wspólnoty, dotyczących zamówień publicznych na roboty budowlane oraz zasady równego traktowania kandydatów, która jest podstawą tych zasad. W związku z tym zażądała, aby władze belgijskie natychmiast anulowały procedurę odnoszącą się do Etapu nr 4.

7. Z uwagi na brak jakiejkolwiek decyzji, pomimo zobowiązania władz belgijskich na spotkaniu w dniu 1 czerwca 1994 r. do podjęcia tak szybko jak to tylko możliwe decyzji dotyczącej procedury udzielenia zamówienia na realizację Etapu 4, Komisja wszczęła postępowanie z mocy art. 169 Traktatu, wystosowując do Rządu Belgijskiego formalne upomnienie w dniu 28 lipca 1994 r.

8. W piśmie z dnia 31 sierpnia 1994 r., Rząd Belgijski odpowiedział, iż przepisy belgijskie w zakresie zamówień publicznych mają zastosowanie tylko do władz wykonawczych, to znaczy administracji Państwa, Wspólnot i Regionów, tak więc, dopóki zakres przepisów Dyrektywy 93/37 nie został w sposób właściwy rozszerzony na władzę ustawodawczą, od tej ostatniej nie wymagało się przestrzegania prawa Wspólnoty. Ustosunkowując się konkretnie do Etapu Nr 4 Rząd Belgijski poinformował Komisję, że administracja Vaamse Raad odmówiła unieważnienia procedury przetargowej.

9. W piśmie z dnia 16 listopada 1995 r. Komisja przedstawiła swoją uzasadnioną opinię wzywającą Królestwo Belgii do podjęcia kroków koniecznych do zastosowania się do jej wytycznych w ciągu 30 dni od przyjęcia jej do wiadomości.

10. W piśmie z dnia 15 grudnia 1995 r., Stałe Przedstawicielstwo Belgii przy Unii Europejskiej przedstawiło list do Komisji, datowany 14 grudnia 1995 r., w którym Przewodniczący Vlaamse Raad wskazał na fakt, że Vlaamse Raad jako instytucja parlamentarna nie ma w prawodawstwie krajowym zapewnionej niezależności przy udzielaniu zamówień publicznych na roboty budowlane. Ponadto w piśmie tym stwierdzono, że w przygotowaniu były projekty specjalnych środków zaradczych oraz, że Vlaamse Raad dyskutowała tę sprawę z władzami federalnymi.

11. Następnie, w swoim piśmie z dnia 10 kwietnia 1996 r, Stałe Przedstawicielstwo Belgii przy Unii Europejskiej przedstawiło Komisji następne pismo, z dnia 25 lutego 1996 r., podpisane przez Przewodniczącego Vlaamse Raad, w którym stwierdzono, iż ze względu na to, że nie było już dłużej możliwe oczekiwanie na opinię władz federalnych, Vlaamse Raad przygotowała dekret dotyczący wdrożenia przepisów dyrektyw, o których mowa oraz informowała, że wkrótce prześle Komisji dalsze informacje.

12. Ze względu na brak jakiejkolwiek korespondencji od tego czasu, Komisja wszczęła postępowanie.

Dyrektywa 93/37

13. Dyrektywa 93/37, jak jasno wynika z jej preambuły, ma na celu, dla potrzeb przejrzystości i lepszego zrozumienia, konsolidację postanowień Dyrektywy Rady 71/305/EEC z dnia 26 lipca 1971 r. dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane (OJ 1971 (II), str. 682) z jej późniejszymi zmianami.

14. Art. 1 Dyrektywy 93/37 stanowi:

"W rozumieniu niniejszej dyrektywy:

"b) "zamawiającym" jest organ państwowy, samorządowy, instytucja prawa publicznego lub stowarzyszenie złożone z jednego lub większej liczby takich organów lub instytucji prawa publicznego; (...)

(e) "procedurami otwartymi" są procedury poszczególnych państw, w ramach których oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy;

(f) "procedurami ograniczonymi" są procedury poszczególnych państw, w ramach których oferty mogą składać tylko wykonawcy zaproszeni przez zamawiającego;

(g) "procedurami negocjacyjnymi" są procedury poszczególnych państw, w ramach których zamawiający wybiera wykonawców i negocjuje warunki umowy z jednym lub kilkoma spośród nich,

15. Art. 6 ust. 1 i 3 Dyrektywy 93/37 stanowią:

"1. Dyrektywę stosuje się do zamówień publicznych na roboty budowlane, których szacunkowa wartość bez podatku od towarów i usług (VAT) jest nie mniejsza niż 5.000.000 ECU; (...)

3. Jeżeli obiekt budowlany jest podzielony na kilka części, z których każda stanowi przedmiot odrębnego zamówienia, wartość każdej tych części powinna być uwzględniana przy obliczaniu wartości, o której mowa w ust. 1. Jeżeli łączna wartość części jest nie niższa niż

wartość określona w ust. 1, ustęp ten stosuje się do wszystkich części. Zamawiający może odstąpić od stosowania tego ustępu w odniesieniu do tych części, których szacunkowa wartość, bez podatku od towarów i usług, jest niższa niż 1.000.000 ECU, pod warunkiem, że łączna wartość szacunkowa tych części nie przekracza 20 procent łącznej wartości wszystkich części."

16. Art. 7 Dyrektywy 93/37 stanowi:

"1. Przy udzielaniu zamówień publicznych na roboty budowlane, zamawiający zobowiązani są stosować procedury, o których mowa w art. 1 ust. e) , f) oraz g), w formie dostosowanej do niniejszej dyrektywy.

2. Zamawiający mogą udzielać zamówienia na roboty budowlane w ramach procedury negocjacyjnej, po uprzednim opublikowaniu ogłoszenia o zamówieniu publicznym oraz wyborze kandydatów zgodnie ze znanymi kryteriami, w następujących przypadkach:(...)

3. Zamawiający może udzielać zamówienia na roboty budowlane w ramach procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia, w następujących przypadkach:

jeżeli w toku procedury otwartej lub ograniczonej nie wpłynęły lub wpłynęły jedynie nieprawidłowe oferty, o ile początkowe warunki zamówienia nie zostały w istotny sposób zmienione. Na wniosek Komisji należy przekazać się jej sprawozdanie;

jeżeli z przyczyn technicznych, artystycznych lub z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych, roboty budowlane mogą być wykonane tylko przez określonego przedsiębiorcę;

jeżeli w sytuacji niezbędnej konieczności, ze względu na wyjątkowo pilny charakter sprawy związany z wydarzeniami, których zamawiający nie mogli przewidzieć, nie mogą być przestrzegane terminy, przewidziane dla procedur otwartej, ograniczonej lub negocjacyjnej, o której mowa w ust. 2. Okoliczności, na które można się powoływać dla uzasadnienia wyjątkowo pilnego charakteru sprawy nie mogą być w żadnym przypadku wywołane przez zamawiającego;

w przypadku dodatkowych robót budowlanych, nie włączonych do rozważanego początkowo projektu ani nie objętych udzielonym uprzednio zamówieniem, których wykonanie, z powodu nieprzewidzianych okoliczności, stało się jednak konieczne w celu wykonania robót budowlanych objętych tą umową, o ile zamówienie zostanie udzielone przedsiębiorcy, który wykonuje te roboty budowlane oraz:

- jeżeli robót tych nie można, z przyczyn technicznych lub gospodarczych, oddzielić od głównego zamówienia bez poważnych trudności dla zamawiającego lub

- jeżeli te roboty budowlane można wprawdzie oddzielić od wykonania głównego zamówienia, jednakże są one niezbędnie konieczne dla jego wykonania

Łączna wartość zamówień na dodatkowe roboty budowlane nie może przekraczać 50 procent wartości zamówienia głównego;

e) w przypadku nowych robót budowlanych, polegających na powtórzeniu podobnych prac powierzonych przedsiębiorstwu, któremu ten sam zamawiający udzielił uprzednio zamówienia, o ile roboty te odpowiadają podstawowemu projektowi, który był przedmiotem pierwszego zamówienia udzielonego zgodnie z procedurami, o których mowa w ust. 4.

Możliwość zastosowania tej procedury winna być wskazana już w chwili ogłaszania przetargu na pierwszy projekt budowlany; Zamawiający zobowiązany jest uwzględnić całkowitą wartość zamówienia na późniejsze roboty budowlane stosując przepisy art. 6. Procedura ta może być stosowana wyłącznie w okresie trzech lat od chwili udzielenia pierwotnego zamówienia.

4. W pozostałych przypadkach zamawiający zobowiązany jest udzielić zamówienia publicznego w procedurze otwartej lub procedurze ograniczonej."

17. Wreszcie, art. 11 ust. 1 i 9 Dyrektywy 93/37 stanowi:

"1. Zamawiający zobowiązani są podać do wiadomości, w ogłoszeniu o planowanych zamówieniach zasadnicze cechy zamówień na roboty budowlane, których zamierzają udzielić, jeżeli ich wartość nie jest niższa od wartości progowej ustalonej w art. 6 ust. 1. (...)

9. Ogłoszenia wymienione w ust. 2, 3 oraz 4 publikuje się w całości w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich oraz w bazie danych TED, w językach oryginałów. Streszczenie ważniejszych elementów wszystkich ogłoszeń publikuje się w pozostałych językach urzędowych Wspólnoty, przy czym autentyczny jest jedynie tekst w języku oryginału."

18. Zgodnie z art. 36 ust.1 Dyrektywy 93/37, Dyrektywa 71/305 została uchylona, łącznie z jej późniejszymi zmianami, bez naruszenia zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów uwzględnienia w prawie krajowym i wprowadzenia w życie.

19. Dyrektywa 89/440 jest jedną z dyrektyw wprowadzających zmiany do Dyrektywy 71/305 przed przyjęciem Dyrektywy 93/37.

20. Z wyjątkiem kilku różnic na etapie projektu, postanowienia Dyrektywy 71/305 ze zmianami wprowadzonymi przez Dyrektywę 89/440 dotyczące definicji podmiotów zamawiających (art. 1 pkt (b)), definicji zakresu przedmiotowego (art. 4 pkt (a)), procedur jakie powinny być stosowane przez zamawiających (art. 5) oraz szczegółowych zasad dotyczących publikacji ogłoszeń, których powinny one przestrzegać, w szczególności w stosunku do procedury negocjacyjnej (art. 12 ust. 2 i 9) były identyczne z odpowiadającymi im postanowieniami Dyrektywy 93/37, przywołanymi w paragrafach 14 do 17 powyżej.

Wniosek

21. Przede wszystkim należy zauważyć, że w swoim wniosku Komisja twierdzi, że Królestwo Belgii postąpiło niezgodnie z Dyrektywami 89/440 i 93/37. Z dokumentów złożonych przed Trybunałem wynika wyraźnie, że Dyrektywa 89/440 obowiązywała, gdy rozpoczęto pierwsze postępowanie przetargowe, oraz że Dyrektywa 93/37 obowiązywała, kiedy rozpoczęto procedurę w związku z Etapem Nr 4. Ponadto, należy przypomnieć, że Dyrektywa 93/37 uchylila i zastąpiła Dyrektywę 71/305, uwzględniając przepisy, które ją zmieniały, między innymi te zawarte w Dyrektywie 89/440.

22. Zdaniem Komisji, w omawianej sprawie, ze względu na zastosowanie procedur ograniczonych, bez zawiadomienia o przetargu i bez opublikowania go w Dzienniku Urzędowym WE, Rząd Belgii postąpił niezgodnie z Dyrektywą 89/440 oraz art. 11 ust. 2 oraz 9 Dyrektywy 93/37.

23. Komisja wskazuje również na fakt, że aby można było udzielić zamówienia procedurze negocjacyjnej, muszą być spełnione warunki określone w art. 7 Dyrektywy 93/37. Tak więc, zamawiający może udzielić zamówienia w procedurze negocjacyjnej bez wcześniejszego opublikowania ogłoszenia, kiedy spełnione są warunki określone w art. 7 ust. 3 tejże dyrektywy.

24. Dlatego też, stosując procedurę negocjacyjną w drugiej części dotyczącej Etapu Nr 4, pomimo tego, że nie spełniony był żaden z uzasadniających taki tryb warunków, określonych w art. 7 Dyrektywy 93/37, Królestwo Belgii naruszyło to postanowienie.

25. Aby rozstrzygnąć spór rozpatrywany właśnie przez Trybunał, trzeba najpierw rozważyć, czy Vlaamse Raad jest zamawiającym w rozumieniu art. 1 pkt b Dyrektywy 71/305 z poprawkami wniesionymi przez art. 1 ust. 1 dyrektywy 89/440, oraz w rozumieniu art. 1 pkt b Dyrektywy 93/37.

26. Definicja zamawiającego, która jest identyczna w obu dyrektywach, stanowi, iż dla celów określonych w każdej z nich, "zamawiającym" jest organ państwowy, samorządowy lub instytucja prawa publicznego, lub stowarzyszenie złożone z jednego lub większej liczby takich organów lub instytucji prawa publicznego?,

27. Termin "organ państwowy", do którego odnosi się to postanowienie jednoznacznie obejmuje wszelkie organy, które sprawują władzę prawodawczą, wykonawczą lub sądowniczą. To samo dotyczy organów, które w państwie federalnym sprawują taką władzę na stopniu federalnym.

28. Ponadto, w Sprawie 31/87 Beentjes [1988] ECR 4635, paragrafy 11 do 13, Trybunał, po stwierdzeniu, że termin "organ państwowy" w znaczeniu art. 1 pkt b Dyrektywy 71/305 powinien być interpretowany funkcjonalnie stwierdził, że lokalny komitet konsolidacji gruntów mieści się w zakresie tej definicji pomimo tego, że formalnie nie stanowi integralnej części administracji państwowej. Niekonsekwentnym byłoby utrzymywanie, że ciało ustawodawcze nie mieści się w zakresie definicji organu państwowego dla celów dyrektyw Wspólnoty dotyczących zamówień publicznych na roboty budowlane, gdy organ nie będący formalnie integralną częścią administracji państwowej został uznany za podlegający takiej definicji dla celów zastosowania jednej z takich dyrektyw.

29. Wynika stąd, że organ prawodawczy, taki jak Vlaamse Raad należy uznać jako mieszczący się w zakresie definicji organu państwowego, a tym samym stanowiący podmiot zamawiający w znaczeniu art. 1 pkt b Dyrektywy 71/305 ze zmianami wniesionymi przez art. 1 ust. 1 Dyrektywy 89/440, oraz w znaczeniu art. 1 pkt (b) Dyrektywy 93/37.

30. Ponadto, niezaprzeczalnym jest fakt, że każdy z etapów będących przedmiotem zamówień publicznych na roboty budowlane udzielanych przez Vlaamse Raad przekraczał próg określony przez art. 4 pkt (a) Dyrektywy 71/305 ze zmianami wynikającymi z art. 1 ust. 6 Dyrektywy 89/440, oraz art. 6 Dyrektywy 93/37.

31. W takiej sytuacji, zamówienia udzielane przez Vlaamse Raad podlegały postanowieniom Dyrektywy 71/305, ze zmianami wniesionymi przez Dyrektywę 89/440 i Dyrektywę 93/37 i dlatego też powinny zostać udzielone zgodnie z określonymi tam zasadami.

32. Wśród tych zasad, art. 12 ust. 2 i 9 Dyrektywy 71/305, ze zmianami wniesionymi przez art. 1 ust. 12 Dyrektywy 89/440 przewiduje, że podmioty zamawiające pragnące udzielić zamówienia publicznego na roboty budowlane w procedurach otwartych, ograniczonych, lub negocjacyjnych, o których mowa w art. 5 ust. 2 są zobowiązane poinformować o swoich zamiarach publikując ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym WE.

33. Podobnie, art. 11 ust. 2 i 9 Dyrektywy 93/37 stanowi, że podmioty zamawiające pragnące udzielić zamówienia publicznego na roboty budowlane w procedurach otwartych, ograniczonych lub negocjacyjnych, o których mowa w art. 7 ust. 2, są zobowiązane poinformować o swoich zamiarach publikując ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym WE.

34. Z postanowień tych wynika, że obowiązek publikacji ogłoszenia nie powstaje tylko w przypadku, gdy podmioty zamawiające zamierzają udzielić zamówienia publicznego na roboty budowlane w procedurze negocjacyjnej, o której mowa w art. 5 ust. 3 Dyrektywy 71/305, ze zmianami wniesionymi przez Dyrektywę 89/440, lub w art. 7 ust. 3 Dyrektywy 93/37.

35. W rozpatrywanym przypadku, Rząd Belgijski nie podważa faktu, że ogłoszenie nie zostało opublikowane w Dz. U. WE, ani faktu, że warunki określone w art. 5 ust. 3 Dyrektywy 71/305, ze zmianami wniesionymi przez Dyrektywę 89/440, oraz art. 7 ust. 3 Dyrektywy 93/37 dotyczące udzielania zamówienia w drodze procedury negocjacyjnej bez uprzedniego opublikowania ogłoszenia, nie zostały spełnione.

36. Jednakże, na przesłuchaniu, Rząd Belgijski odwołał się do art. 4 Dyrektywy 93/37 na poparcie swojego stanowiska, że w pewnych okolicznościach państwo członkowskie może być zgodnie z prawem zwolnione z zobowiązań określonych w tej dyrektywie.

37. Przepis ten przewiduje, że Dyrektywa 93/37 nie ma zastosowania w odniesieniu do:

(a) zamówień udzielanych w dziedzinach, o których mowa w art. 2, 7, 8 i 9 Dyrektywy 90/531/EEC lub spełniających warunki określone w art. 6 ust. 2 tej dyrektywy;

(b) zamówień na roboty budowlane, uznane za tajne lub wykonaniu których muszą towarzyszyć szczególne środki ostrożności zgodnie z ustawami oraz rozporządzeniami lub przepisami administracyjnymi obowiązującymi w państwie członkowskim, którego sprawa dotyczy, lub gdy wymaga tego ochrona podstawowych interesów bezpieczeństwa takiego Kraju Członkowskiego.

38. W oderwaniu od zagadnienia spóźnionej natury tego uzasadnienia, które Rząd Belgijski podniósł po raz pierwszy na przesłuchaniu nie podając żadnego ważnego powodu na uzasadnienie opóźnienia, należy zauważyć, że Rząd Belgijski nie przedstawił żadnych dowodów na to, że w przypadku któregokolwiek z zamówień publicznych na roboty budowlane udzielanych przez Vlaamse Raad miała miejsce jedna z sytuacji określonych w Artykule 4.

39. Z tego też powodu uzasadnienie to musi zostać odrzucone.

40. Rząd Belgijski stwierdził również, że na poziomie krajowym, ustawa z dnia 14 lipca 1976 r., która obowiązywała w rozważanym okresie, a której art. 2 ust. 1 stanowi, że "Każdy Minister jest upoważniony, w ramach swoich uprawnień, podejmować decyzje dotyczące zawarcia i realizacji zamówień udzielanych przez państwo i organów które podlegają jego władzy hierarchicznej", nie stosowało się organów legislacyjnych, między innymi dlatego, że niezależność i supremacja władzy ustawodawczej w Konstytucji Belgii uniemożliwiła podleganie przez władzę prawodawczą, a tym samym Vlaamse Raad, władzy wykonawczej.

41. Przede wszystkim należy zauważyć, że uzasadnienie to, oparte na prawie krajowym, nie wpływa ani na fakt uznania Vlaamse Raad za stanowiącą podmiot zamawiający w znaczeniu art. 1 pkt (b) Dyrektywy 71/305 ze zmianami wniesionymi przez art. 1 ust. 1 Dyrektywy 89/440, oraz w znaczeniu art. 1pkt (b) Dyrektywy 93/37, ani wynikający z tego obowiązek przestrzegania postanowień tych dyrektyw odnośnie publikacji i procedur udzielania zamówienia.

42. Zgodnie z ustalonym orzecznictwem, kraj członkowski nie może opierać się na postanowieniach, praktykach i uwarunkowaniach istniejących w jego wewnętrznym porządku prawnym aby uzasadnić niedopełnienie przez siebie zobowiązań i terminów określonych w dyrektywie (patrz, szczególnie, Sprawa C-144/97 Komisja przeciwko Francji [1998] ECR I-613, ustęp 8).

43. Dlatego też uzasadnienie to również nie może zostać przyjęte.

44. Mając na uwadze powyższe okoliczności należy uznać, iż

- poprzez niespełnienie obowiązku opublikowania ogłoszenia o przetargu w Dz. U. WE dotyczącego tak całości projektu jak i każdego z jego etapów dotyczącego budowy siedziby Vlaamse Raad, oraz

- poprzez niespełnienie obowiązku zastosowania procedur udzielania zamówień określonych w Dyrektywie 71/305, ze zmianami wniesionymi przez Dyrektywę 89/440, oraz Dyrektywę 93/337 a dokładnie poprzez nieuzasadnione udzielenie zamówienia na realizację Etapu Nr 4 w trybie negocjacji,

Królestwo Belgii nie wypełniło swoich zobowiązań wynikających z tych dyrektyw, a dokładnie, z art. 7 i 11 ust. 2 i 9 Dyrektywy 93/37.

Decyzja dotycząca kosztów

Koszty

45. Zgodnie z art. 69 ust. 2 Zasad procesowych, strona przegrywającej jest zobowiązana do zapłaty kosztów. Ponieważ Królestwo Belgii sprawę przegrało, musi ono ponieść koszty postępowania.

Sentencja orzeczenia

Na tej podstawie,

Trybunał (Szósta Izba)

niniejszym:

1. Orzeka, iż:

- **poprzez niedopełnienie obowiązku opublikowania ogłoszenia o przetargu w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich dotyczącego całości projektu oraz jego poszczególnych etapów związanych z budową siedziby Vlaamse Raad, oraz**

- poprzez niedopełnienie obowiązku zastosowania procedur określonych w Dyrektywie Rady 71/305/EEC z dnia 26 lipca 1971 r. dotyczącej koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, zgodnie ze zmianami wniesionymi przez Dyrektywę Rady 89/440/EEC z dnia 18 lipca 1989 r. oraz Dyrektywę Rady 93/37/EEC z dnia 14 lipca 1993 r. o koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, a w szczególności, poprzez nieuzasadnione udzielenie zamówienia na realizację Etapu Nr 4 w trybie, Królestwo Belgii nie dopełniło swoich zobowiązań wynikających z tych dyrektyw, a dokładnie z art. 7 oraz 11 ust. 2 i 9 Dyrektywy 93/37;

2. Nakazuje Królestwu Belgii zapłacić koszty postępowania.